

Kontiolahden kunnan metsäsuunnitelman hyväksyminen

Tekninen lautakunta 26.11.2024 § 136

271/11.00.00.00/2024

Kontiolahden kunnalla on hajanaisesti metsäalueita ympäri kuntaa, joita on hoidettu ja käytetty kulloinkin yhteiskunnassa vallitsevien arvojen mukaisesti. Erityyppisiä sekä taajamametsiä ja haja-asutusalueella sijaitsevia talousmetsäalueita on yhteensä noin 1400 hehtaaria. Pinta-ala on viime vuosina hieman lisääntynyt, koska kunta on strategiansa mukaan pyrkinyt kasvuun ja on hankkinut metsäistä raakamaata kaavoituksen tarpeisiin kunnan kasvualueilta.

Metsätiloilta saaduilla hakkuutuloilla on ollut ja on merkitystä Kontiolahden kunnalle myös taloudellisesti. Taajamametsissä korostuvat virkistysarvot ja monimuotoisuusarvot ovat viime vuosina olleet voimakkaan keskustelun ja kehityksen aiheena.

Metsien hyötykäytöstä on peräisin ja tulee yhä suomalaisten hyvinvointi. Metsien virkistysarvoista, merkityksestä hiilensidonnassa ja hiilivarastona, vesistövaikutuksista ja metsäluonnon monimuotoisuus asioista käydään yhteiskunnassamme tällä hetkellä voimakasta keskustelua, jossa eri osapuolilla on voimakkaita erisuuntaisia näkemyksiä ja tavoitteita. Käytävä keskustelu vaikuttaa osaltaan myös kuntametsiin ja arvoihin, jotka ohjaavat metsänkäyttötarkoituksia.

Kontiolahdella on viime vuosina otettu käyttöön monitavoitteisen metsänhoidon ja metsien käytön periaatteet.

Kontiolahden kunnalle on tarjottu tekemiensä metsänkäytön arvovalintojen johdosta liittymistä metsien FSC-ryhmäsertifiointiin, joka on jonkin verran vaativampi ja luontoarvoja korostavampi, kuin PEFC-metsäsertifiointi, johon Kontiolahden kunta on liittynyt jo aiemmin Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjalan ryhmäsertifioinnin kautta.

Metsäteollisuudella on tarve saada FSC -sertifioitua puuta, ja tämän sertifikaatin mukaisille puutuotteille on hyvä kysyntä.

Kontiolahden kunnan aiempi metsäsuunnitelma on vuodelta 2014. Kunnan metsätilat liitettiin Forest Stewardship Council (FSC)-ryhmäsertifiointiin teknisen lautakunnan päätöksellä (28.2.2023 § 28). Kunta liittyi sopimukseen Stora-Enso Oyj:n hallinnoiman ryhmäsertifioinnin kautta. FSC:ssä isoimmat metsäyhtiöt tunnustavat toistensa sertifikaatit ja maksavat sertifioidulle puulle hinnastonsa mukaiset lisät (1- 2,5 euroa/m³). Sopimukseen sisältyy sähköisen metsäsuunnitelman tekeminen veloitusetta Metsäkeskuksen metsävaratietojen perusteella. Sertifikaatista voidaan tarvittaessa irtautua yhden vuoden irtisanomisajalla. Ryhmäsertifikaatista huolimatta kunta voi vapaasti kilpailuttaa metsäkaupat kaikkien alan toimijoiden kesken.

Stora-Enso Oyj:n metsäasiantuntijat ja kunnan ympäristöpäällikkö ovat laatineet Kontiolahden kunnalle uuden sähköisen metsäsuunnitelman vuoden 2024 aikana. Suunnitelman tiedot perustuvat Metsäkeskuksen laserkeilattuihin metsävaratietoihin, jotka on julkaistu sähköisesti Metsään.fi -palvelussa.

Uuteen metsäsuunnitelmaan sisältyy 44 metsätilaa, joiden metsämaan pinta-ala on 1137,32 hehtaaria ja kokonaispinta-ala on 1266,4

hehtaaria. Metsätalouden ulkopuolella olevien kuvioiden (FSC 5 % -alueet) pinta-ala on yhteensä 79,98 hehtaaria, mikä on 7,03 prosenttia metsämaasta. Erityiskäyttöalueiden (FSC 10 % -alueet) eli erityishakkuin käsiteltävien alueiden pinta-ala on 78,16 hehtaaria, mikä on 6,87 prosenttia metsämaasta.

Aivan kaikkia metsätiloja ei ole voitu liittää metsäsuunnitelmaan, koska kaikista kunnan tiloista ei ollut saatavilla ajantasaista metsävaratietoa. Tämän takia osaan tiloista ei ole pystytty määrittelemään tarkempia hakkuiden ulkopuolella olevia kuvioita (5 %) tai erityishakkuin käsiteltäviä alueita (10 %). Tarkempi määrittely vaatisi lisätyöpanosta metsäkuvioiden arviointiin. Alueille on tulossa lähivuosina päivitetyt laserkeilatut metsävaratiedot Metsäkeskuksen toimesta.

Metsäsuunnitelmaan sisältyy taajamien puistometsien hoitosuunnitelma (Viheralueiden hoitosuunnitelma kaava-alueilla 2024-2029), jonka laadinnasta on vastannut kunnan puistopuutarhuri. Viheralueita ovat puistot, ulkoiluun ja urheiluun liittyvät viheralueet, virkistysalueet, avoimet tai puoliavoimet niityt, pellot, asuinalueiden metsät, suojaviheralueet, liikennealueilla olevat viheralueet, hulevesien luonnonmukaiset käsittelyalueet, kortteleiden pihat, kiinteistöjen ulkoalueet, kansi ja kattopuutarhat sekä viherkatot. Viheralueiden kunnossapidon luokittelu perustuu valtakunnalliseen viheralueiden kunnossapitoluokitukseen (RAMS).

Kontiolahden viheralueet on kuvattu alueittain. Puistometsien hoitosuunnitelma on yksityiskohtainen kunkin alueen erityispiirteet huomioiva hoitosuunnitelma aikatauluineen ja toimenpiteineen. Alueilla havaitut vieraslajit ja niiden torjunta sisältyy suunnitelmaan.

Metsäsuunnitelmaa toteutetaan joustavasti vuosittain talousarvoissa päätettyjen hakkuutavoitteiden mukaisesti. Taajamametsien hakkuuta suunnitellaan yhdessä sidosryhmien kanssa ja tiedotetaan alueen asukkaita tehtävistä laajemmista toimenpiteistä. Metsäsuunnitelma päivitetään kokonaisuudessaan viimeistään 10 vuoden kuluttua. Yksityiskohtaisempi puistometsien hoitosuunnitelma päivitetään viiden vuoden kuluessa.

Lisätietoja: ympäristöpäällikkö Antti Suontama p. 050 428 5123

Teknisen johtajan ehdotus:

Tekninen lautakunta päättää hyväksyä Kontiolahden kunnan metsäsuunnitelman.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Ympäristöpäällikkö Antti Suontama poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen ennen päätöksentekoa klo 17.36.
